

V e r e n i g i n g s n i e u w s

Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel

Nr. 33 november 2019

Het bestuur nodigt u hierbij uit voor de
Algemene Vergadering op **donderdag 21 november 2019**, aanvang 20.00 uur
in het Dienstencentrum van Coherente, Diedrick van Haarlemstraat 3,
Ouderkerk aan de Amstel. Zaal open vanaf 19.30 uur.

AGENDA

Algemene Vergadering Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel

1. Opening, ingekomen stukken, mededelingen, vaststellen agenda
2. Verslag Algemene Vergadering d.d. 22 maart 2019
3. Werkplan 2020
4. Concept Begroting 2020
5. Bestuurlijke zaken
6. Wat verder ter tafel komt
7. Rondvraag en afsluiting vergadering

Pauze

Lezing over Dendrochronologie door Prof.dr. Esther Jansma.

Dendrochronologie of jaarring(en)onderzoek is de wetenschapsdiscipline die zich bezighoudt met het dateren van houten voorwerpen of vondsten aan de hand van in de voorwerpen herkenbare groeiringen. In deze lezing wordt uitgelegd hoe dendrochronologisch onderzoek precies in zijn werk gaat. Uiteraard wordt de ouderdom van de eiken boomstam(men) uit Ouder-Amstel onthuld en in een breder geografisch en chronologisch verband geplaatst. Daarnaast komt het nationale belang van dit soort vondsten aan bod en wordt uitgelegd hoe dit type jaarringpatronen sinds kort wordt gebruikt om de hydrologische geschiedenis van Nederland vóór 1200 n.Chr. te reconstrueren. Prof. Jansma is werkzaam bij de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE; OCW), wetenschappelijk directeur van de Stichting RING/ Nederlands Centrum voor Dendrochronologie en bijzonder hoogleraar aan het Departement Fysische Geografie van de Universiteit Utrecht.

Wilt u zo vriendelijk zijn in verband met de voorbereidingen uiterlijk vrijdag 15 november te laten weten of u aanwezigheid bent, bij voorkeur per e-mail: wolfaems@xs4all.nl. Deze nieuwsbrief is tevens de documentatie voor de vergadering. Gaarne meenemen indien u aanwezig zal zijn.

Eind januari/begin februari 2020 zal de contributie worden geïncasseerd van leden die een incassomachtiging hebben afgegeven. De leden die nog geen incassomachtiging hebben afgegeven, worden verzocht om de contributie 2020 (minimum €22,50, meer is uiteraard welkom) tijdig, doch uiterlijk 1 februari 2020 over te maken op bankrekening NL 80 RABO 0351 8446 78 ten gunste van de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel.

1. Opening en ingekomen stukken

2. Verslag Algemene Vergadering d.d. 22 maart 2019

Locatie: Dorpshuis te Duivendrecht

Aantal aanwezigen: 21 personen.

Afmeldingen (met bericht): 44 leden

Gastspreker: Lia Vriend

Bestuursleden: R. Schimmel (dagvoorzitter), W. Welling, L.E. van Erp-Avis, M.A.M.C. Koning, R.P. Siekerman, M.J. de Swart, J.M.C. Alink (notulant).

1. Opening en mededelingen

Rob Schimmel heet iedereen welkom. Rob doet een oproep aan de aanwezige leden om zich aan te melden voor de functie van voorzitter bij de HV WvA en/of gegadigden voor te dragen.

2. Verslag Algemene Vergadering d.d. 22 november 2018

De notulen worden zowel inhoudelijk als tekstueel doorgenomen.
Het verslag wordt goedgekeurd.

3. Jaarverslag 2018

In het jaarverslag wordt verslag gedaan van de activiteiten van de HV WvA van de verschillende werkgroepen. Hiervan wordt kennisgenomen.

4. Financiën:

a. Financieel jaarverslag 2018

Wim Welling, de penningmeester, geeft een toelichting en verantwoording op het financieel jaarverslag 2018. De Vereniging heeft een goed jaar gehad met een positief resultaat. Vooral het Wavnummer heeft ertoe geleid dat er veel nieuwe leden bij gekomen zijn. De verkoop van dit themanummer was zeer positief. De liquiditeiten zijn bij de RABO-bank ondergebracht en het saldo is positief. Er worden geen vragen gesteld vanuit de zaal.

b. Verslag Kascommissie 2018 en decharge bestuur.

Gert Post en Piet de Nooij hebben grondig werk verricht bij het bekijken van de kas. Zij merkten op dat de excursies geen winst mogen opleveren. De teveel ontvangen gelden moeten weer gebruikt worden voor een volgende excursie. Lenny licht toe dat er vooraf een begroting gemaakt wordt en dan wat per persoon betaald moet worden. Dan kan het gebeuren dat er geld over blijft. Ook kan het gebeuren dat er te weinig is. Het geld blijft alleen te besteden voor excursies. Piet de Nooij geeft aan dat hij samen met de heer Post gastvrij is ontvangen door de penningmeester. Er zijn aanbevelingen gedaan en deze zijn door het bestuur gehonoreerd. Wim meldt dat het afgelopen jaar met een nieuw systeem gewerkt is en dat heeft de nodige tijd gekost om daarmee te werken. De penningmeester krijgt een applaus voor het geleverde werk. Het bestuur wordt gedechargeerd.

c. Begroting 2019

Over het algemeen is op te merken dat er geen wijzigingen zijn t.o.v. het vorige jaar. Wat betreft het Wavernummer is een volgende keer wellicht niet meer zoveel geld te incasseren en die post is daarom verlaagd. De vrijwillige bijdrage voor portokosten verdwijnt omdat in het najaar van 2018 in de vergadering besloten is dat de contributie in 2020 met 2,50 euro verhoogd wordt. Mocht het nodig zijn om alles per post te verzenden, dan is die mogelijkheid er ook.

Vraag uit de zaal: Afwijking in de begroting betreffende de publicatie over de joodse bewoners van Ouder-Amstel.

Antwoord: Formeel heeft men tijdens de najaarsvergadering van de ALV ingestemd met de toen voorliggende concept begroting voor 2019. Daarin waren ook bedragen vermeld voor de publicatie over de joodse inwoners van Ouder-Amstel. Na vaststelling zijn er echter offertes uitgebracht op basis waarvan de reeds vastgestelde begroting werd bijgesteld en deze versie wordt ter vergadering gepresenteerd.

De post Excursies is verhoogd. Hierbij wordt het advies van de kascommissie overgenomen.

Vraag uit de zaal: Wat zijn wederverkopers?

Antwoord: De museumwinkel, boekhandel Sprey, boekhandel Techador en het Stadsarchief. Wim wordt bedankt voor het opstellen van de begroting.

5. Herverkiezing leden van het bestuur

a. Ruud Siekerman (algemeen bestuurslid/vice-penningmeester) is aftredend en stelt zich herkiesbaar. Ria de Swart (algemeen bestuurslid) is aftredend en stelt zich niet herkiesbaar. Joke Alink (technisch voorzitter en algemeen bestuurslid) stelt zich herkiesbaar.

De leden gaan akkoord met de herkiesbaarstelling.

b. Willem Stam heeft zich aangemeld als bestuurslid en stelt zich voor.

“Graag stel ik mij voor bij een vereniging waarvan gezegd kan worden dat het een “gezonde” vereniging is. Mijn naam is Willem Stam, geboren, getogen en gehuwd in Werkendam. Daarnaast heb ik samen met mijn echtgenote Ella bijna 40 jaar in het Brabantse Gilze gewoond. Wij hebben twee zoons. Peter, de oudste woonachtig in Ouderkerk, en Theo in Aalsmeer. Neem daarbij 2 kleinkinderen (en twee op komst) en u zult begrijpen waarom wij Hertog Jan van Brabant verruild hebben voor de heren van Aemstel. Het verleden en de geschiedenis van mijn omgeving heeft mij altijd geboeid. Reeds op jonge leeftijd was ik geïnteresseerd in genealogie en paleografie. Ik breng mee enthousiasme, inzet en een bestuurlijke ervaring van ruim 30 jaar”.

Naar aanleiding van Willems verhaal worden vanuit de zaal vragen gesteld.

De leden gaan akkoord met de benoeming van Willem als algemeen bestuurslid.

6. Overledenen

Er wordt een moment van stilte gevraagd voor de overleden in 2018 die lid waren: mevr. Corry de Boer-Hogehout, mevr. Lon Koning-Uitterhoeve en de heer. Jacob Wagenaar.

7. Wat verder ter tafel komt

Vraag uit de zaal: Welke rol heeft de Vereniging bij het Centrumplan?

Antwoord: De werkgroep cultureel erfgoed en de werkgroep archeologie van de HV WvA zijn hier indirect bij betrokken en houden zich op de hoogte. De betrokkenheid vanuit het bestuur is niet officieel. Het is van belang is dat alle culturele instellingen samen gaan en de gemeente laten weten wat zij willen. Zij moeten de krachten bundelen. Vanuit de werkgroepen van de Vereniging zijn mensen betrokken c.q. geïnteresseerd bij dit proces van het Centrumplan. Bijkomende situatie is dat het bestuur een officiële voorzitter mist die de informatie verzamelt en het bestuur informeert. Het bestuur heeft geen directe rol in dit proces. Vanuit de zaal wordt opgemerkt dat een vereniging met ruim 400 leden wel een stem heeft en daarmee naar buiten kan treden.

Het bestuur geeft aan dat dit onderwerp ter sprake wordt gebracht en behandeld in de eerstvolgende bestuursvergadering, in aanwezigheid van een lid van de werkgroep Cultureel Erfgoed.

8. Rondvraag en afsluiting.

Er worden geen vragen gesteld.

Afscheid Ria de Swart-Doornewaard als bestuurslid van de HV Wolfgerus van Aemstel.

Ruud laat aan de hand van een PowerPointpresentatie zien welke activiteiten Ria voor de HV Wolfgerus van Aemstel heeft verricht. In 2005 werd Ria bestuurslid van de voormalige werkgroep en in 2010 bestuurslid van de Vereniging. Bij elke dia werd een verhaaltje verteld. Zo was zij betrokken als redactielid van S&O, vertegenwoordigster van het bestuur bij feesten, jubilea en begrafenissen en bij de verkoop tijdens landelijke en regionale dagen stond zij in de kraam van de Vereniging. Ria wordt hartelijk bedankt voor haar grandioze inzet en de vele werkzaamheden die zij voor de Historische Vereniging heeft gedaan. Er wordt haar een bos bloemen en een cadeau overhandigd. Ria bedankt allen voor de mooie woorden en de presentatie en vertelt dat zij nog wel betrokken blijft bij de Vereniging, o.a. in de redactie van Speuren en Ontdekken.

Pauze

De presentatie 'Van Oer-IJ tot IJ' werd verzorgd door Lia Vriend; sociaal-geograaf en werkzaam als landschapsadviseur en deskundige van het OER-IJ, over de landschappelijke waarde ervan. In haar presentatie ging Lia terug tot 1575 na Chr. Vanaf die periode tot heden liet zij aan de hand van dia's zien hoe het landschap zich gevormd heeft en welke ontwikkelingen in het landschap hebben plaatsgevonden. Aandachtpunten in de presentatie zijn de waterlopen rond Amsterdam, het continu veranderende landschap van het OER-IJ gebied, de biografie van het OER-IJ, de meanderende waterloop van het IJ, de geologie en de paleogeologie van Nederland. De Amstel als rivier begon te stromen rond 1020 v. Chr. toen het water van de Rijn een weg zocht door het Vecht-gebied en via Amstel en Oer-IJ naar de Noordzee stroomde. Het Oer-IJ is de noordelijke uitloper van de Rijn, die tot het begin van de jaartelling bij Castricum in zee uitmondde. Lia wordt hartelijk bedankt voor de interessante presentatie.

3. Werkplan 2020

Het werkplan 2020 is evenals voorgaande jaren gebaseerd op de actieve inzet van vele vrijwilligers. Het bestuur spreekt daar, zoals ieder jaar, in onverminderde mate zijn grote waardering voor uit.

Algemene Ledenvergaderingen

Zoals gebruikelijk zullen er twee Algemene Vergaderingen worden georganiseerd, in maart en november. Naast de statutair voorgeschreven onderwerpen zal ook plaats worden ingeruimd voor een informatief onderwerp of een lezing. Het bestuur zal de plaats van de vergaderingen afwisselen (Ouderkerk en Duivendrecht). Het bestuur stelt de kascommissie ruim vóór de voorjaarsvergadering in de gelegenheid de financiële jaarstukken te controleren.

Bestuursvergaderingen

Het bestuur coördineert en organiseert de verenigingsactiviteiten. Daartoe komt het bestuur minimaal 8 x per jaar bijeen. Belangstellenden voor het vervullen van bestuursfuncties en/of bestuurstaken zijn welkom. Op dit moment zijn er vacatures voor bestuursleden. Voor nadere informatie en inlichtingen kunt u contact opnemen met de secretaris, Lenny van Erp (lennyvanerp@hotmail.com) of een e-mail sturen aan de Vereniging (wolfaems@xs4all.nl).

10-jarig bestaan

De Vereniging is opgericht in het voorjaar van 2010. Ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan zal dit lustrum half mei luister worden bijgezet. Voor deze gelegenheid is een lustrumcommissie in he leven geroepen (zie ook onder evenementencommissie).

Verwachte activiteiten van de Werkgroepen

- Historische Onderzoeksgroep

De Onderzoeksgroep komt zo'n 8x per jaar bij elkaar en bestaat momenteel uit een kern van ca. 10 personen. In elke vergadering wordt de voortgang van de lopende onderzoeken besproken en worden afspraken gemaakt over de onderwerpen voor de komende maanden. In 2020 zal speciale aandacht worden besteed aan 'De herdenking van 75 jaar bevrijding' en een publicatie over 'Het verdwenen Duivendrecht tussen Urbanus en Bijlmer'. Daarnaast gaat de groep door met het onderzoek naar en het vastleggen van historische gegevens van Ouder-Amstel en omgeving. Vragen van lezers van *Speuren en Ontdekken* en van bezoekers aan de website www.historischamstelland.nl worden uitgezocht en beantwoord. Interessante onderwerpen kunnen leiden tot een publicatie in S&O. De werkgroep zal plannen voor het digitaliseren van belangrijke historische documenten uit het archief van de gemeente Ouder-Amstel in het Stadsarchief verder uitwerken. De ontwikkelingen rondom het historische centrum van Ouderkerk worden gevolgd en waar nodig zal de in de groep aanwezige kennis worden ingebracht in de discussies over dit onderwerp. In navolging van een excursie in 2019 naar 3 interessante locaties in de Waver, de Botshol en Waverveen is ook in het komend jaar een excursie voorzien.

- Transcriptiegroep Oud-Nederlands schrift

Een zestal leden van de Vereniging komt maandelijks bijeen om oud-Nederlandse teksten te vertalen. Het leren kennen van oud schrift is van groot belang voor het bestuderen en begrijpen van originele bronnen uit de 18e eeuw en de eeuwen daarvoor. Historica Aline Vermeulen begeleidt de groep.

- *Website van Vereniging Wolfgerus van Aemstel* www.wolfgerusvanaemstel.nl

De website is ondergebracht in de overkoepelende website www.historischamstelland.nl.

Eén van de bestuursleden coördineert de inhoud en zorgt voor het plaatsen van nieuws en andere berichten. In 2020 zal verder gewerkt worden aan het verder ontwikkelen van de mogelijkheden en het gebruik van de website, onder andere het meer interactief gebruiken van de website en het introduceren van sociale media, mede met het oog op jongere generaties gebruikers.

- *Website Monumenten Ouder-Amstel*

De website biedt een fraaie inventarisatie van het cultureel erfgoed in de gemeente Ouder-Amstel en directe omgeving en wordt regelmatig bijgewerkt.

- *Middeleeuwen Amstelland*

Deze website van Wolfgerus behelst een databank in ontwikkeling, waarop originele middeleeuwse bronnen worden verzameld. De website is gerealiseerd door een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de historische verenigingen in Abcoude, Amstelveen en Ouder-Amstel. De werkgroep beraadt zich op nieuwe initiatieven om de belangstelling voor de middeleeuwse geschiedenis van Amstelland te vergroten.

- *Evenementencommissie*

- Ook in 2020 zal deze commissie weer een voorjaars- en een najaarsexcursie organiseren.

- Het aankomend jaar 2020 zal bijzondere aandacht vragen van de Evenementencommissie aangezien het een lustrumjaar wordt. Hiertoe is een onderafdeling gecreëerd en wel de Lustrumcommissie.

Deze commissie is al druk bezig met plannen maken. Een feestelijke opening van het lustrumjaar in februari en een grote feestdag voor alle leden in mei. Gezellige kraampjes, een hapje en een drankje en muziek zullen het geheel omlijsten.

-Ook zal de commissie assisteren bij het organiseren van de dag voor de zusterverenigingen, in het kader van het lustrum, komend jaar te houden in Ouderkerk aan de Amstel.

- De Evenementencommissie draagt ook zorg voor de lezingen tijdens de Algemene Ledenvergaderingen, dus 2 maal per jaar. Indien mogelijk en gewenst worden er extra lezingen of infoavonden gehouden.

- Het organiseren van een evenement voor de vrijwilligers in samenwerking met het Museum Amstelland is onderwerp van bespreking.

- De Vereniging zal zich met behulp van de Evenementencommissie zo mogelijk presenteren bij verschillende *publieke evenementen*, zoals de Amstellanddag en Open Monumentendag. De deelname is afhankelijk van de beschikbaarheid van vrijwilligers.

- *Werkgroep Archeologie*

Samenvatting

De huidige aandachtsgebieden van de Archeologische werkgroep verschillen in het jaarplan 2020 niet zo veel van die in 2019. Het zichtbaar maken van de 1000-jarige geschiedenis van Ouderkerk blijft een belangrijk aandachtsgebied. Wel zijn er wat extra activiteiten voorzien. De HV Wolfgerus viert in 2020 haar 10-jarig bestaan. In dit kader heeft het bestuur de werkgroepen gevraagd te participeren in diverse jubileum-activiteiten. Ook vanuit het Museum Amstelland ligt er een verzoek om te participeren in door hen georganiseerde activiteiten zoals exposities en/of historische wandelingen. De werkgroep Archeologie wil hier graag aan meewerken. Tevens zijn er ontwikkelingen die betrekking hebben op zowel interne als externe contacten. Ook de relatie met het Centrumplan is zeer groot omdat de aandachtsgebieden van de werkgroep archeologie zich merendeels rondom 't Kampje bevinden.

Geschiedenis Kerkheuvel.

- De werkgroep wil de plattegrond van de contouren van de 3^e kerk op de kerkheuvel blijvend zichtbaar te maken. De werkgroep probeert dit te laten realiseren bij de herinrichting van het nieuwe centrum. We hebben als idee voorgesteld in de nieuwe situatie een ruitstandbeeld (Wolfgerus of Gijsbrecht) op het kampje te plaatsen. Ook daarom zal de werkgroep actief betrokken blijven in het burgerparticipatieproces rondom het Centrumplan.
- Tijdlijn. De werkgroep is bezig een tijdlijn m.b.t. de historie van de kerkheuvel en de kerken die daarop hebben gestaan op te stellen. Bij het zoeken naar antwoorden op vragen zoals: ‘Waar komt de naam Urbanus vandaan als patroonheilige van Amstelland’? ‘Speelde Bisschop Balderic hierin een rol’? e.d. We vinden soms informatie die niet direct tot antwoorden leidt maar wel interessant is om toch vast te leggen.

De Ronde Hoep.

- De werkgroep beschouwt de Ronde Hoep als uniek en van hoge archeologische waarde, dit vanwege het vermoeden van de aanwezigheid van middeleeuwse huisplaatsen. Ideaal zou zijn als de gemeente een *archeologische streekbeschrijving* zou laten opstellen. Het zelf uitvoeren van een dergelijk onderzoek is voor ons als werkgroep een brug te ver. Het blijft wel onze aandacht houden.

Oerbos.

- De werkgroep heeft een van de opgegraven boomstammen in een weiland ten noorden van Stramanweg laten onderzoeken door de Universiteit Utrecht; Dept. Fysische Geografie. Een presentatie/toelichting met de resultaten zal worden gegeven op de algemene ledenvergadering in november.
- Mogelijk komt er een vervolgonderzoek met de andere opgegraven bomen.

Portugees-Israëlitische Begraafplaats (PIB)

- De begraafplaats is van hoge archeologische waarde. Ook vanwege de grote waarschijnlijkheid dat daar zich de locatie bevindt van het Motte-kasteel van de Heren van Aemstel. Het is een blijvend aandachtsgebied.

Gangienstelsel

- Er zijn verhalen/bronnen die reppen dat er zich in de kerkheuvel onder de huidige Amstelkerk een gangienstelsel zou bevinden. Ook dit is een blijvend aandachtsgebied

Bodemvondsten

- De werkgroep blijft zich inzetten om de bodemvondsten die *zoekgeraakt zijn* terug te halen naar Ouderkerk.

Contacten intern

- De werkgroep heeft het plan om binnen de werkgroep taakgroepen te formeren rondom onderwerpen en thema's. Ze hoopt hierbij leden te betrekken van de andere werkgroepen daar waar er overlap zit in de aandachtsgebieden. Een eerste voorbeeld daarvan is dat sommige leden van de werkgroep Middeleeuwen betrokken worden bij het opstellen van de tijdlijn m.b.t. de historie van de kerkheuvel en de kerken die daarop hebben gestaan.

Contacten extern

- De werkgroep is voornemens de reeds bestaande contacten te continueren en de contacten met externen uit te breiden. Hierbij wordt gedacht aan het kerkbestuur van de Amstelkerk i.v.m. het voorgenomen project van de archeologiegroep, het bestuur van het museum, archeologiegroepen in de nabije omgeving, etc.
- De reeds bestaande contacten met de gemeente zullen worden benut ivm de plannen die de gemeente heeft omtrent het Kampje. Andere contacten zullen geïntensiveerd worden in het kader van de voortgang van het project.
- Welke ideeën heeft de gemeente over de Archeologie-beleidsadvieskaart (ook wel: archeologische waardenkaart genoemd)? Die kaarten zijn er nu niet. Op dit moment staat de vraag open bij de gemeente (wethouder Marian van der Weele) of zij welwillend staan tegenover de participatie en meedenkend lid van een lid van de Archeologiegroep van de HV Wolfgerus bij het opstellen van een beleidsplan? En (eventueel) ook participierend in de werkgroep Cultureel erfgoed

Inhoudelijke verdieping, workshops en lezingen

- O.a. het organiseren van een bijeenkomst met een deskundige om een toelichting te krijgen op de nieuwe wetgeving rondom erfgoed - en omgevingswetgeving. Wat betekent dat voor ons en de gemeente? Wat is het belang van archeologie en wellicht ook een inspirerend verhaal van een archeoloog over een leuke opgraving die hij/zij heeft gedaan. Een bijeenkomst voor leden van onze werkgroep en belangstellenden van de andere werkgroepen.
- De werkgroep Archeologie zal - op verzoek van het bestuur van de HV Wolfgerus - in het kader van het 10-jarig bestaan van de Vereniging - participeren in de geplande jubileumactiviteiten. Te denken valt daarbij aan het leveren van bijdragen aan publicaties (o.a. Speuren en Ontdekken, kinderspeurtochten e.d) en het geven van presentaties.
- Vanuit de werkgroep Archeologie medewerking verlenen aan activiteiten die georganiseerd worden door het Museum, gerelateerd aan exposities en/of historische wandelingen.

Het ligt voor de hand dat gebruik gemaakt zal worden van de kennis van de leden van de andere werkgroepen van de HV Wolfgerus en dat hen gevraagd zal worden deze kennis met ons te delen en/of te participeren in voornoemde activiteiten.

Publicaties

- *Speuren en Ontdekken*

De redactie streeft ernaar het patroon van 3 x een *Speuren en Ontdekken* voort te zetten. Een van de nummers is een themanummer over het 'Verdwenen Duivendrecht', het gedeelte van Duivendrecht ten zuiden van de Urbanuskerk dat vanwege de aanleg van Amsterdam Zuidoost werd afgebroken. De herdenking van 75 jaar bevrijding zal ook aandacht krijgen. Of dat een aparte uitgave wordt (een nieuwe uitgave in de Historische Reeks), is nog onderwerp van overleg.

Nieuwe redacteurs en/of schrijvers zijn welkom. Neem gerust contact op met de redactie.

Daarnaast wordt gewerkt aan een uitgebreide en herziene heruitgave van de algemene geschiedenis van Ouder-Amstel, geschreven door Peter van Schaik. De tekst is klaar, aan de verkrijging van subsidies wordt gewerkt. Een onderzoek naar M. de Grauw, onder meer uitgever en woonachtig in Ouderkerk rond 1900, staat op het punt voltooid te worden. Het tijdstip en de wijze van publicatie is eveneens onderwerp van overleg.

Wenskaarten 2020

Eind 2020 zullen weer wenskaarten worden uitgegeven met Ouder-Amstel als onderwerp.

Communicatie intern/extern en publiciteit

- Verenigingsnieuws

Leden worden via het Verenigingsnieuws drie keer per jaar op de hoogte gehouden van actuele zaken in relatie tot de Vereniging. Leden waarvan het e-mailadres bekend is, ontvangen dit per e-mail. Aan de overige leden wordt het per post verzonden of bezorgd door vrijwilligers. Bij gelegenheid zullen leden per e-mail over relevante activiteiten worden geïnformeerd.

De website

Deze site geeft actuele informatie over projecten, activiteiten en nieuws en in 2020 zal begonnen worden met het interactief maken. Op de homepage zal ruimte komen voor het verzoeken van informatie aan het publiek. Aan de andere kant zal het publiek de gelegenheid worden geboden hun kennis en informatie aan te bieden. De website zal meer interactief worden gemaakt. (dit is dubbel!)

- Ledenwerving 2020

Bij gelegenheid van de activiteiten rond het 10-jarig bestaan van de Vereniging in 2020 verwacht het bestuur het aantal van 500 leden te halen. In het lustrumjaar is er bijzondere aandacht voor ledenwerving.

4. Concept begroting 2020

	realisatie	begroot	*)
	2019	2020	
baten			
contributies	10.029	10.500	
donaties/giften	110	150	
sponsorgelden website	250	250	
bijdragen excursies	1.384	1.400	
losse verkoop Speuren en Ontdekken en overige publicaties	622	800	
Subsidies publicatie joodse inwoners O-A	3.250	0	1)
Opbrengst boek joodse inwoners O-A	P.M.	P.M.	2)
interest	0	0	
Doorberekende kosten website	809	800	
Bijdragen leden in de portokosten	36	0	
T.l.v. Algemene reserve i.v.m. lustrumviering	0	2.060	
totaal baten	16.490	15.960	

lasten

kosten ledenvergaderingen	600	675	
kosten excursies	1.384	1.400	
onderhoud/hosting websites	1.173	1.260	3)
kosten Speuren en Ontdekken	5.567	5.230	4)
portokosten	900	900	
kosten publicatie joodse inwoners O-A	9.200	0	5)
maximale onttrekking boekenfonds	-5.950	0	
kosten kerstkaarten	100	150	
verleende kortingen	150	240	
kosten vrijwilligers	400	350	
kosten reguliere ledenwerving	0	0	
kosten werkgroepen	393	850	6)
abonnementen/lidmaatschappen/donaties	69	70	
bestuurs- en representatiekosten	727	800	
overige kantoorkosten (w.o. administratiekosten)	275	300	7)
kantoorbenodigdheden	0	100	
documentatie en literatuur	25	75	
communicatie/drukwerk	242	250	
bankkosten	185	250	
huisvestingskosten (museum)	1.050	1.000	
dotatie voorziening boekenfonds	P.M.	P.M.	8)
10-jarig bestaan	0	2.060	9)
totaal lasten	<u>16.490</u>	<u>15.960</u>	
saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	
totaal baten	16.490	15.960	
totaal lasten	<u>16.490</u>	<u>15.960</u>	
saldo	<u>0</u>	<u>0</u>	10)

Toelichting:

*) De begroting is gebaseerd op de exploitatie van 9 maanden in 2019

ad.1) Er zijn reeds subsidies toegekend tot een bedrag van € 2.750,00.

ad. 2) De opbrengsten van het boek joodse inwoners in O-A zijn pro-memori opgenomen.

Mogelijke tekorten t.o.v. subsidies en kosten worden geboekt t.l.v. het boekenfonds

ad. 3) Kosten onderhoud/hosting website per saldo € 460,00 t.l.v. de vereniging.

ad. 4) Kosten vormgeving en drukken S&O

ad. 5) Kosten publicatie joodse inwoners in een oplage van 500 exemplaren. Deze publicatie zal tegen gereduceerde prijs aan leden worden aangeboden.

ad. 6) Kosten werkgroepen: archeologie overeenkomstig werkplan 2019, historisch onderzoek, evenementen, transcriptie en stuurgroep website. resp. € 500,00; € 150,00; € 100,00; € 50,00 en € 50,00.

ad. 7) Abonnement software digitale administratie: boekhouding en ledenadministratie.

ad. 8) Het saldo van het boekenfonds per 1 januari 2019 is € 6.000,-. Dit is o.a. een voorziening voor het in het najaar 2019 te verschijnen boek over de joodse inwoners in Ouder-Amstel.

ad. 9) Voorlopig berekende exploitatie overschot 2018. De voorlopige begroting 2020 sluit. Voor de kosten van het lustrum is een bedrag begroot van € 3.060,00. Daarop in mindering de te verwachten bijdragen in natura met een tegenwaarde van € 1.000,00. Onttrekking uit de algemene reserve per saldo € 2.060,00.

ad. 10) Nog geen bedragen begroot voor uitgaven in de Historische Reeks, kosten uitgave Oostkant van de Amstel, 2e druk en publicatie over M. de Grauw.

5. Bestuurlijke Zaken

Het bestuur bestaat uit vrijwilligers. Geïnteresseerden zijn altijd welkom contact op te nemen voor een nadere kennismaking en wellicht actieve deelname in het bestuur.

6. Wat verder ter tafel komt

7. Rondvraag en afsluiting vergadering

Vrijwilligers gezocht voor tentoonstelling Ton Albers Van 14 december 2019 – 3 februari 2020 wordt een tentoonstelling gehouden over Ton Albers (1923-2017), een van de bekendste Nederlandse aquarellisten van zijn tijd en één van de belangrijkste kunstenaars in Ouder-Amstel. Deze expositie is een postuum eerbetoon aan een groot schilder. De expositie is op drie locaties tegelijk: in Duivendrecht in het Dorpshuis, in Ouderkerk in het Gemeentehuis en in het Museum Amstelland. De expositie is een coproductie van Coherente, het Cultuurplatform Ouder-Amstel en de Stichting Erfgoed Amstelland. Voor het Museum Amstelland zoeken we nog vrijwilligers die bezoekers willen begeleiden op woensdag tot zondag van 13.00 – 16.00 uur. Aanmelding: Alex de Boer: axboer@hotmail.com, Henk van Keulen: henk.vankeulen@museumamstelland.nl

Afscheid Peter Lichtenveldt

De Transcriptiegroep heeft op zaterdag 19 oktober in café "de Vrije Handel" afscheid genomen van Peter Lichtenveldt. Peter was al zo'n 15 jaar betrokken bij 'het vertalen' van Oudnederlands in modern schrift, eerst als cursist en later ook als docent. Kennis van en ervaring met oud schrift is onmisbaar voor iedereen die zich bezig houdt met genealogisch onderzoek of die zich verdiept in de geschiedenis van de 18e eeuw en eerder. Peter heeft ervoor gezorgd dat die kennis binnen Wolfgerus werd doorgegeven. De Transcriptiegroep heeft hem bij monde van Alex de Boer heel erg bedankt voor al datgene wat hij heeft betekend voor de groep. Met een boekenbon als bewijs van eerbetoen.

Van l. naar r.: Aline Vermeulen, Frans Zwerver, Peter Lichtenveldt, Alex de Boer. Foto: Willem Stam

Verslag excursie Gouda 5 oktober 2019

Vier oktober regen en zes oktober regen. Vijf oktober prachtig herfstweer. Droog. Dat was de dag dat leden van de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel naar Gouda trokken. De stad van de kaas en de stroopwafels. En natuurlijk ook de gebrandschilderde ramen van de Grote Kerk. Wereldberoemd. En terecht. Bij de beeldenstorm werden de kerkschatten tijds in veiligheid gebracht en zijn de ramen gespaard gebleven. In de Tweede Wereldoorlog werden de ramen uit elkaar gehaald en in kratten opgeslagen bij boeren in de omgeving. Vanwege de Duitse bezetter was het ook daar gevaarlijk en men sloeg de kratten op in bunkers. De gids gaf een uitstekende uitleg van de ramen en ook van de kerk. Deze uitleg was ook wel nodig. Je was dan wel onder de indruk van hun pracht, maar begrijpen is toch wat anders. Zij wees ook erop dat de zuidzijde vanwege de lichtinval veel meer kleurgebruik kent dan de noordkant. Aan de noordkant werd weer veel gebruik gemaakt van geel om ook daar een zonnig beeld te kunnen bieden. Voor wie nog een keer wil genieten, volg dan deze link:
https://www.sintjan.com/media/glazen-cartons/cartons_nl.html.

De afbeeldingen zijn net zo lang uit te vergroten tot u kunt zien wie achter het raam stond te kijken naar de onthoofding van Johannes de Doper (raam 19).

De lunch werd in de kerk verzorgd. Dat was toch wel even wennen. In de kerk behoort je te bidden vóór het eten, maar toch niet te eten. Evengoed smaakte het prima. Daarna volgde de tweede rondleiding. Zelf had ik geen idee dat Erasmus in Gouda is geboren. Rotterdammers weten dat hij in Rotterdam is geboren. Zijn ouders waren een pastoor en zijn huishoudster in Gouda. Dat zat dus niet goed. De eerste jaren werd Erasmus opgevoed door zijn oma in Rotterdam. Ik kan mij voorstellen dat, toen de zonde niet meer te verbergen was, de huishoudster naar haar ouders in Rotterdam werd gezonden. Dus in Gouda gemaakt (verwekt?) en in Rotterdam geboren. Het stadhuis werd natuurlijk ook bekeken. Onze koning en koningin bezochten ook het stadhuis en stonden op het bordes. Althans, dat dachten ze. Het was de plek waar het schavot stond en gehangen werd. Het bordes was aan de andere kant van het stadhuis.

De Goudenaren wisten dat dit de plek was waar vroeger het vonnis werd uitgevoerd. Ongetwijfeld waren ze, net zoals hun voorouders, benieuwd wat er zou gaan gebeuren. Ook leerden we dat je vroeger geen gasten in huis mocht laten slapen. Zij moesten in het gasthuis overnachten. Waarom, was niet bekend. Ook de zwervers en de zieken hadden daar onderdak. Dames van veel besproken gedrag waren er ook altijd te vinden. Daarna werd het gebouw het Catharina Gasthuis. Een keurig ziekenhuis met zusters van onbesproken gedrag. Nu het is een museum. Zoals het een goede gids betaamt, werden we uiteraard ook geleid naar de winkel met de enige echte Goudse Stroopwafels. Een mooie dag, in het schitterende Gouda met uitstekende rondleiders. Het was een fijne najaarsexcursie .

Tekst: Rob Schimmel

Lunch in de Grote Kerk van Gouda: foto: Joke Alink

'Helden' op hengsten. Verhalen over ruitersstandbeelden

Het nieuwe boek "Helden' op hengsten - verhalen over ruitersstandbeelden" van Kees van Tilburg (lid van de Vereniging) verschijnt binnenkort.

Bij deze gelegenheid zal het dit jaar gemaakte ruitersstandbeeld van de Graaf van Horne tijdelijk in het weekend van 9 en 10 november naar 't Kampje in Ouderkerk verhuizen. Tot de definitieve plaatsing van het beeld in Weert is de Graaf te paard op tournee, onder andere naar de Grote Markt van Brussel, waar de Graaf van Horne tezamen met zijn vriend, de graaf van Egmont, op 5 juni 1568 werd onthoofd. Leden van de Vereniging Wolfgerus van Aemstel zijn van harte uitgenodigd de lezing over ruitersstandbeelden en de presentatie van het boek op 19 november om 20.00 uur bij boekhandel Blankevoort bij te wonen.

In zijn boek vertelt Kees over de vele, vaak vermakelijke verhalen die achter de imposante beelden schuilgaan. Over de ruiters, die veelal minder heldhaftig blijken dan zij zich voordoen (voordeden), de ontstaansgeschiedenis van de beelden, de beeldhouwers en de paarden. Het boek geeft een overzicht van de voornaamste ruitersstandbeelden die in de wereld te vinden zijn en de auteur besteedt aandacht aan de toekomst van het ruitersstandbeeld. Hieruit blijkt dat het allerm minst een achterhaald fenomeen is. Integendeel. Ook in deze tijd wordt nog menig ruitersstandbeeld opgericht. Wie weet te zijner tijd in Ouder-Amstel ?

Plaats: Amstelveen

Locatie: Rembrandtweg 649

Datum: 19 november 2019

Tijd: vanaf 20.00 uur, drankje na

Aanmelding: (keestil@kpnmail.nl)

Ranuccio Farnese te paard in Piacenza in 'Helden' op hengsten. Verhalen over ruitersstandbeelden'. Foto: Kees van Tilburg

Publicatie Joodse inwoners van Ouder-Amstel 1900-1950

De geschiedenis van de Joodse inwoners van Ouder-Amstel (Duivendrecht-Ouderkerk-Waver) is nog niet eerder geschreven. Er woonden al eeuwen Joden in Ouder-Amstel en in Ouderkerk bevindt zelfs een van de oudste Joodse begraafplaatsen van Europa. In de jaren dertig kwamen veel Joodse vluchtelingen uit Duitsland in Duivendrecht wonen en werken. Joodse inwoners werden in de oorlog gedwongen naar Amsterdam te verhuizen. De meesten werden gedeporteerd en slechts enkelen overleefden de oorlog. Uit de beschrijving komt een indrukwekkend beeld naar voren van het verschrikkelijke lot dat deze inwoners van Ouder-Amstel heeft getroffen.

Schrijver Ruud P. Siekerman is historicus en redacteur van Speuren en Ontdekken, het historisch tijdschrift van de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel. De burgemeester van Ouder-Amstel Mevrouw Joyce Langenacker heeft het voorwoord geschreven. Het boek begint met een inleiding en verantwoording van de auteur en is ingedeeld in drie fasen:

1. 1900 - mei 1940
2. de oorlogsjaren 1940-1945
3. mei 1945 tot 1950.

De bijlagen bevatten: adressenlijst, persoonsnamenregister, onderwerpenregister, bronnenlijst en een overzicht van onder andere anti-Joodse maatregelen.

Formaat: 24 hoog x 17 breed, gebonden met stevige omslag, 356 pagina's, veel afbeeldingen in kleur, waaronder unieke onbekende portretfoto's, straten en woningen, krantenberichten, enz. Veel woningen zijn speciaal voor deze uitgave gefotografeerd.

De uitgave is mede tot stand gekomen met subsidies van de Gemeente Ouder-Amstel, het Rabobank Coöperatiefonds en de Stichting Aemstellant.

Prijs: leden Historische Vereniging € 15,- (niet-leden 22,50 tot 1 januari, daarna 29,50)

Bestellingen via wolfaems@xs4all.nl of het postadres. Vermeld uw naam, adres en aantal exemplaren. Het boek is ook verkrijgbaar op 21 november. U kunt contant betalen of dit machtigingsformulier invullen. Verschijnt 14 november 2019.

Ja, ik ben lid van de Historische Vereniging en bestel:exemplaren van "Joodse inwoners van Ouder-Amstel 1900-1950" (ISBN 978 90 830312 0 0) á € 15,00

Naam.....

Adres.....

Postcode.....Plaats.....

e-mail.....

Ik betaal met een eenmalige machtiging per bankrekening € 15,00
(eventuele verzendkosten € 3,95).

Machtiging

Ik machtig de Historische Vereniging Wolfgerus van Aemstel om eenmalig € 15,00 (bij verzending € 18,95) af te schrijven voor het boek "Joodse inwoners van Ouder-Amstel".

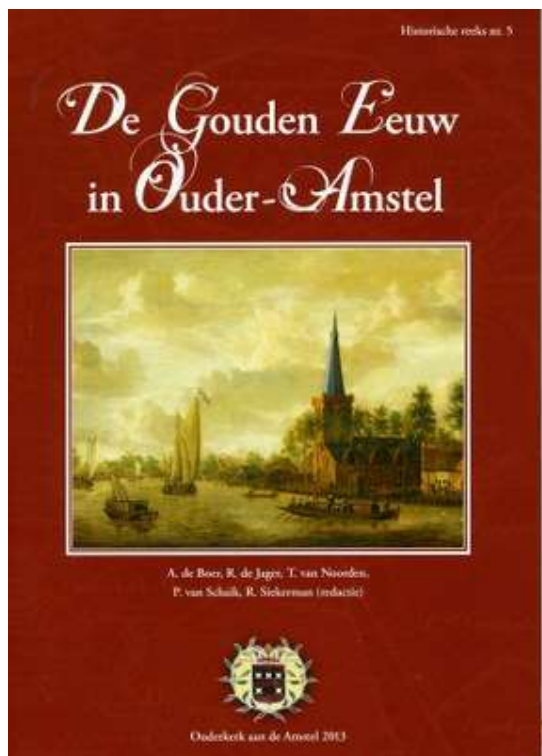
Bankrekeningnummer:.....ten name van

Datum en plaats.....

Handtekening.....

Historische Reeks

In deze reeks worden gebeurtenissen of episodes van Ouder-Amstel in hun historische context geplaatst. De prijs is € 7,50. Verkrijgbaar in Museum Amstelland, bij boekhandel Sprey in Ouderkerk, bij Techador in Duivendrecht, bij Stadsboekwinkel Amsterdam in Amsterdam of direct te bestellen bij de Vereniging (wolfaems@xs4all.nl).

- 1) De Heeren van Aemstel. Hun opkomst en ondergang (2001)
door J.C. Niesthoven
- 2) Krijgsgewoel rondom Ouder-Amstel (2001)
door J.C. Niesthoven
- 3) De gezondheidszorg in Ouder-Amstel door de eeuwen heen (2005)
door A.S.M. Groen
- 4) Een rondreis lands de buitenplaatsen van Ouder-Amstel (2005)
door M. van Dijk-van Harteveld
- 5) De Gouden Eeuw in Ouder-Amstel (2013)
door A. de Boer, R. de Jager, T. van Noorden, P. van Schaik en R. Siekerman (redactie)
- 6) Ouderkerkse Vergezichten (2014)
door W. Droogwater, P.J. Roos en P. van Schaik
- 7) Ouder-Amstels Omtrek. De grens van nu in woord en beeld *door P. en M. de Boer, P.J. Roos en P. van Schaik*